

EXPUNERE DE MOTIVE

Securitatea și economia Uniunii Europene, precum și bunăstarea cetățenilor săi depind de anumite infrastructuri și de serviciile pe care acestea le furnizează.

Existența și operarea anumitor servicii - de ex. rețelele de telecomunicații și de energie, sistemele bancare și de transport, serviciile de sănătate, furnizarea de apă potabilă și de alimentație - sunt cruciale pentru funcționarea Uniunii Europene și a Statelor Membre. Distrugerea sau întreruperea unei infrastructuri care furnizează servicii esențiale poate antrena, printre altele, pierderea de vieți omenești, pierderea proprietății, colapsul încrederii publice și morale în UE.

Infrastructura critică poate fi afectată, distrusă sau întreruptă din cauza actelor deliberate de terorism, dezastrelor naturale, neglijenței, accidentelor sau hackerilor, activității criminale și comportamentului tendențios. Orice distrugere sau manipulare a infrastructurii critice ar trebui, pe cât posibil, să fie de scurtă durată, fără frecvență, ușor de administrat, izolată geografic și cât mai puțin în detrimentul bunăstării statelor membre, a cetățenilor acestora și a Uniunii Europene. Recentele atacuri teroriste din Madrid și Londra au reliefat riscul acestora la adresa infrastructurii europene.

Infrastructura critică prezentă în Uniunea Europeană se supune în acest moment unei serii diverse de obligații și de măsuri de protecție. Unele State Membre au identificat deja infrastructurile lor critice naționale și au impus măsuri ferme de protecție. Alte câteva State Membre nu sunt totuși atât de avansate. În anumite cazuri, nu s-a făcut niciun efort serios de a identifica infrastructura critică pe domenii și a elabora un cadru juridic adecvat.

Distrugerea sau pierderea unei părți a infrastructurii într-un Stat Membru poate avea efecte negative asupra altor state membre sau chiar asupra întregii economii europene. Acest lucru devine din ce în ce mai probabil deoarece noile tehnologii (ex. internetul) și liberalizarea pieței (ex. furnizarea de electricitate și combustibil) demonstrează că majoritatea infrastructurilor naționale fac parte dintr-o rețea mai complexă, de nivel regional.

De asemenea, este clar că în mediul interconectat actual, infrastructura situată într-un singur Stat Membru poate oferi servicii altor State Membre sau poate avea un impact asupra furnizării de servicii în alte State Membre. În cazul unei asemenea infrastructuri, este important să se atingă un nivel acceptat de securitate, astfel încât să se asigure și securitatea altor State Membre, dependentă de serviciile pe care acea infrastructură națională le oferă sau care poate fi influențată de aceea. Interdependențele existente între diverse sectoare creează o situație în care un anumit eveniment (disfuncționalitate, avariere, distrugere etc) poate avea un efect în cascadă asupra altor sectoare și domenii socio-economice, care nu au o legătură imediată sau evidentă. De ex. un atac terorist asupra unei companii de furnizare a energiei poate întrerupe furnizarea de energie pe o arie largă și poate deregla furnizarea altor servicii inclusiv a serviciilor medicale din cauza lipsei electricității. Interdependențele există în interiorul și între diverse domenii, sectoare ale industriei, jurisdicții geografice și autorități ale Statelor Membre, mai ales între cele care dețin Tehnologii ale Informațiilor și Comunicațiilor.

Multe companii europene operează transfrontalier și, drept urmare, au diferite obligații privind infrastructura critică. Din punct de vedere pur economic, existența unei multitudini de nivele și standarde de protecție în Statele Membre UE duce la o creștere a costurilor afacerilor, iar firmele trebuie să-și multiplice investițiile în securitate.

Problema vizată este că un nivel scăzut al protecției infrastructurii critice în anumite State Membre poate duce la creșterea vulnerabilității infrastructurilor critice a altor State Membre. Principiul de bază al coexistenței sau al împărțirii unui spațiu comun implică obligativitatea ca niciun coproprietar al aceluia spațiu să nu genereze vreun risc sau amenințare vecinilor săi, în mod deliberat sau nu.

Problema care impune luarea unor măsuri o reprezintă vulnerabilitatea infrastructurilor critice în Europa și, implicit, a serviciilor pe care acestea le oferă. Această situație se aplică tuturor infrastructurilor critice din Europa, indiferent dacă prezintă importanță la nivel UE sau la nivel național.

Problema protecției infrastructurilor critice afectează în mod potențial pe toți cetățenii europeni, locuitorii ai Uniunii Europene, guvernele Statelor Membre și

întreaga Uniune Europeană. Efectele pot fi atât directe (ex. consecințele atacurilor teroriste), cât și indirecte (ex. întreruperea anumitor servicii în urma problemelor cu care se confruntă anumite infrastructuri).

Riscurile la adresa infrastructurii critice devin din ce în ce mai interdependente, pe măsură ce evoluează procesele globalizante la nivel economic, tehnologic și social. Competitivitatea, la nivel european, în domeniul furnizării unor servicii fiabile, a crescut deoarece serviciile din interiorul și dintre companii sunt din ce în ce mai strâns legate. Elementele infrastructurii critice, în special, au devenit atât de interdependente încât disfuncționalitatea unuia poate avea consecințe grave asupra altora.

Cum aria de dezvoltare și standardele sistemelor tehnologice au crescut, pagubele economice și sociale, ca urmare a potențialelor distrugerii, au devenit tot mai mari. Sursa unor asemenea distrugerii majore o reprezintă eșecurile tehnice și erorile manageriale, precum și dezastrele naturale și atacurile teroriste. De asemenea, activitățile economice și sociale devin tot mai interdependente, astfel încât acțiunile întreprinse de către o organizație produc consecințe, favorabile sau nefavorabile, la nivelul altor organizații.

Impactul cumulativ al atacurilor teroriste sau al dezastrelor naturale a impus noi standarde ale guvernării comune. Proprietarii/operatorii sunt tot mai atent supravegheați în procesul de identificare a vulnerabilităților și de pregătire a unor planuri flexibile de gestionare și recuperare în urma dezastrelor, pentru a proteja bunurile comune și personale, precum și pentru a se pregăti sau pentru a face față urgențelor impuse de emergenta unei catastrofe ce poate avea efecte distrugătoare asupra afacerilor lor.

Protejarea angajaților, a veniturilor și bunurilor, toate sunt componente ale unui plan bine gândit ce urmărește minimalizarea pierderilor. Dacă un proprietar/operator de infrastructură critică nu reușește să identifice vulnerabilitățile acesteia și să evalueze impactul potențialelor pierderi, acest lucru poate afecta continuitatea afacerii sale, putându-se expune la acționarea în justiție și la criticile publicului. Cum proprietarii/operatorii de infrastructură critică pot avea motive întemeiate să nu facă dezvăluiri publice privind breșele din securitatea acesteia, este nevoie de elaborarea unor proceduri pentru a măsura costurile unor asemenea incidente la nivel intern.

La ora actuală, nu există nicio prevedere națională privind protecția infrastructurii critice. Corelat cu abordările UE în domeniul, Consiliul Europei a demarat deja procedurile de consultare și validare a unei Directive care să stabilească cadru legal comunitar, și care stabilește o procedură pentru identificarea și desemnarea Infrastructurilor Critice Europene (ICE), precum și strategia comună pentru evaluarea necesității de îmbunătățire a protecției acestora. Statele Membre sunt încurajate să adopte strategii similare în ceea ce privește infrastructura lor critică națională.

Doar un cadru comun de desfășurare poate să ofere bazele necesare pentru o identificarea și implementarea, coerentă și uniformă, a măsurilor de îmbunătățire a protecției structurilor ICE, precum și pentru definirea clară a responsabilităților întreprinzătorilor ICE.

Prezenta propunere legislativă dorește inițierea unui cadru legal național, coerent, integrator și unitar, pentru a îmbunătăți protecția ICE în deplină concordanță cu obiectivele Uniunii și mai ales cu obiectivul „de menținere și dezvoltare a Uniunii într-un climat de libertate, securitate și justiție, în care este asigurată circulația liberă a persoanelor alături de măsurile adecvate privind controlul frontierelor, azilul, imigrația și prevenirea și combaterea infracțiunilor”.

Față de cele precizate, se impune intervenția legislativă pentru adoptarea legislației existente, fapt care a determinat promovarea prezentei propuneri legislative.

Inițiator,

Deputat Mihai TUDOSE

Grupul Parlamentar al Partidului Social Democrat